

Sant Miquel de Rupit

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer de l'Església, 3 - Rupit
Emplaçament Al bell mig del nucli urbà de Rupit, tocant a la plaça Major
Alçada: 843 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 42.02375
Longitud: 2.46512
UTM Est (X): 455719
UTM Nord (Y): 4652552

Classificació

Número de fitxa 08901 - 110
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Barroc Neoclàssic
Segle XVIII
Autoria de l'element: Josep Morató i Soler
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir de Rupit i Pruit
BCIL / Immobile / 11162-I / Acord Ple Consell Comarcal /
20/12/2017
Data aprovació: dv., 23/05/2014 - 12:00
Número inventari IPA 23453
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religiós
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic

Fitxes associades:

[Goigs de Sant Miquel Arcàngel](#)

[Retaule de Sant Miquel de Rupit](#)

[Taula de Sant Miquel](#)

[La barrera](#)

[Conjunt d'edificis al carrer de l'Església i a la plaça Major](#)

[Antic fossar](#)

[Habitatge al carrer del Fossar, 8](#)

[Campanar de l'església parroquial de Sant Miquel de Rupit](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la dl., 07/12/2020 - 14:37

fitxa:

Descripció

Església de planta de creu llatina i d'una sola nau, amb el creuer coronat amb una cúpula i l'absis semicircular capçat a llevant. La nau està coberta amb una volta de canó amb llunetes, dividida en dos trams mitjançant un arc toral que descansa damunt del cor. A banda i banda s'obren dues capelles laterals cobertes amb petites cúpules el·líptiques. El creuer, de grans dimensions, està centrat per una gran i ornamentada cúpula el·líptica amb llanterna, il·luminada mitjançant quatre obertures d'arc de mig punt. La cúpula descansa damunt d'unes petxines decorades amb la representació dels quatre evangelistes. Tant el presbiteri com les dues capelles que s'obren als extrems del creuer estan coberts amb petites voltes de canó amb llunetes disposades en gradació. Dos portals rectangulars emmarcats amb carreus de pedra s'obren a banda i banda del presbiteri. El de la banda de migdia dona accés a la sagristia. Als peus del temple hi ha el cor, delimitat amb una barana de fusta i obert a la nau mitjançant un gran arc carpanell. Sota el cor hi ha el baptisteri, protegit amb una destacable reixa de ferro ornamentada. A nivell decoratiu, una motllura rectilínia profusament decorada recorre els murs laterals de la nau, el creuer i el presbiteri. També s'observa decoració estucada a l'intradós dels arcs i a les pilastres que sostenen la cúpula del creuer.

La façana, orientada a ponent, presenta una gran portalada rectangular emmarcada amb pedra i rematada amb una fornícula apertxinada amb la imatge de Sant Miquel Arcàngel decorada amb volutes laterals. Al damunt s'obre una finestra quadrada amb els angles escairats, disposada a mode de rosetó. La façana està coronada amb un tester semicircular d'estil clàssic, decorat amb uns petits cossos piramidals rematats amb esferes. La resta d'obertures del parament es corresponen amb finestres quadrades emmarcades amb pedra, exceptuant l'òcul de la part superior. A l'extrem nord-est del temple s'eleva el campanar, de grans dimensions i bastit en pedra.

Història

L'església de Sant Miquel de Rupit va néixer com a sufragània de l'antiga església parroquial de Sant Joan de Fàbregues, de la que depengué fins l'any 1878 quan aconseguí la condició de parròquia. El temple primitiu es degué construir entre els segles XIII i XIV, donada la creació del nucli de població al voltant del castell de Rupit i els nobles allí establerts. En tot cas, aquesta construcció seria anterior a l'any 1330, quan tenim constància que el temple tenia un sacerdot beneficiat que en tenia cura. Les visites pastorals efectuades els anys 1590 i 1591 ens informen que el temple tenia tres altars, tres beneficiats i una confraria: l'altar major, dedicat a sant Miquel, l'altar del Roser, amb una confraria i un ciri dels fadrins, i l'altar de sant Esteve. Els beneficis estaven fundats per un pare de la vila, pel senyor Carles de Cruïlles i Vilademany i per un pagès de la parròquia respectivament (representant els diferents sectors econòmics de

la vila). A principis del segle XVII, l'església es va ampliant amb una sagristia, un campanar i un rellotge. Entre els anys 1618 i 1691 hi ha constància d'altres altars beneficiats (Verge del Roser, altar de la Bonanova). L'any 1723, el temple estava en molt mal estat de conservació, sense volta i només amb la teulada.

Les obres de construcció del nou temple es van iniciar el mes de desembre de l'any 1729. La iniciativa la van portar a terme els regidors de Rupit Joan Vinyals, Miquel Closells, Pere Mas i Joan Sala, amb el permís del marquès de Rupit i a proposta dels mestres de cases de Vic, Josep Morató i Soler i Pere Anglada. El contracte per la construcció fou signat el 24 d'agost de 1729. Tot i que les obres avançaven lentament donats els problemes econòmics que comportava, una sèrie de deixes testamentàries, censals i llegats efectuats al llarg de l'any 1730 van contribuir a l'acceleració de les mateixes. Tot i que no disposem de dades que ens indiquin la data d'acabament de l'edifici, sembla que la construcció ja estava finalitzada l'any 1734, segons es desprèn de la visita pastoral efectuada en aquell moment. Posteriorment, segons es desprèn de la visita del 1783, el temple presentava greus defectes de construcció amb l'amenaça de ruïna de la cúpula del creuer.

Dins del context de la guerra Civil espanyola, i segons el comunicat enviat per l'ajuntament del municipi al Comitè d'Apropiacions de la Generalitat de Catalunya a finals de l'any 1936, el temple parroquial fou destinat a magatzem, tot i que també s'utilitzava com a sala de ball en algunes festes. Posteriorment fou incendiat, incloent-hi alguns ornaments i imatges religioses que hi havien al seu interior.

Bibliografia

BANÚS I BLANCH, Miquel (1986). *Rupit, pàgines de la seva història*. Barcelona: Montblanc-Martín, p. 50, 53-56.

CROSAS CASADESÚS, Jaume (2004). *Guerra i repressió al Collsacabra 1936-1943 (Pruit-Rupit-Tavertet)*. Santa Coloma de Gramanet: Grupo de Historia José Berruezo, p. 129-130, 137.

CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. identificació U01.

GARGANTÉ LLANES, Maria (2014). "L'activitat constructiva a Vic i comarca durant el segle XVIII: els Morató com a paradigma". *Ausa*, XXVI, núm. 174, p. 1039, 1041, 1052.

GAVÍN I BARCELÓ, Josep M. (1984). *Osona*. Col. Inventari d'esglésies, 15. Barcelona: Pòrtic, p. 119.

SOLÀ, Fortià Prev. (1933). *El Cabrerès*. Barcelona: [s.n.], p. 85.

SOLÀ COLOMER, Xavier (2006). *La reforma catòlica a la muntanya catalana a través de les visites pastorals: els bisbats de Girona i Vic (1587-1800)*. (Tesi doctoral. Universitat de Girona). Consultat des de <http://hdl.handle.net/10803/7887>

SOLÀ COLOMER, Xavier (2014). "La febre de la construcció en el segle XVIII: urbanisme i arquitectura en el Collsacabra". *Ausa*, XXVI, núm. 174, p. 996-999, 1014-1017.

VINYETA, Ramon (1998). *Rupit. Guia turística*. Rupit: Mª Estrella Dorca i Aragonés, p. 16-17, 64-65.

Enllaços d'interès:

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/>

<http://www.rupitpruit.cat/>

